

BITKA

pri MRZLI REKI

RIMSKI SPEKTAKEL

"... SEVERNI VETER - po tvoji zaslugi - s planin privršal je čete sovragov zasil z ledeno nevihto, puščice k strelcem usmerjal nazaj, v vrtincu jim lomil je kopja ..."
"...Ta je bil nagel, k upornosti nagnjen, a oni oprezen, varnost iskal je; ta sile drobil je, a oni jih je zbiral; ta je napadal vsevprek, v utrdbe zapiral se drugi. V vsem sta različna, le v smrti enaka si ..."

* C.Claudianus; *Consulat Honoria*

NA PROSTEM

KULTURNO
IZOBRAŽEVALNO
DRUŠTVO
TEODOZIJ

Izdalo: Kulturno izobraževalno društvo Teodozija
Junij 2010, naklada 4000 izvodov

www.teodozija.si
info@teodozija.si
Vrhpolje 54,
5271 Vipava
041 671 170

19. JUNIJA 2010
ZEMONO

18.00
ZAČETEK PRIREDITVE
19.00
RIMSKI TABOR
20.00
DIRKA RIMSKIH KVADRIG
21.00
GLADIATORSKI BOJI
22.00
GLEDALIŠKI SPEKTAKEL
NA PROSTEM: "394"

ZAKLJUČEK PRIREDITVE Z
ELABANDO

ŠKRLJ d.o.o.
Sponsor Super-excellens

Sponsor Supremus
Optika Ibis d.o.o.

Optika Ibis d.o.o.
Goljska cesta 288
SI-2200 A Tolstina
tel.: 06 1 36 63 887
gsm: 040 457 114

394

TEODOZIJ IN EVGENIJ,

vsak na svoji strani, vsak s svojo življenjsko zgodbo, oba prepričana v zmago. V Teodozijevem taboru vse kaže na to, da spopada ne bo; nihče ni namreč prepričan, da je takojšnji napad najboljša rešitev - nihče, razen Teodozija. Simbolično moli na skali in prosi za ugoden veter. Na drugi strani stoji Evgenij, ki prav tako z molitvijo na svoj način skuša vojski priboriti prednost.

SPOPAD MED CESARJEMA JE NENADEN IN SILEN. Zdi se, da bo Teodozijeva vojska potegnila krajšo. Nato pa zapiha burja, ki bitko vzame v svoje roke in kot kositrne vojake Evgenijevo vojsko odpihne v poraz. Evgenij lahko samo nemočno opazuje, kako mu zmaga uhaja iz rok. Teodozijeva zmagoslavje je dokončno. Usoda, ki je združila obe vodji, je sedaj naklonjena močnejšemu, oba pelje na svojo stran - enega naprej, drugega navzdol.

»394« JE IGRA OSEBNIH ZGODB, ki se osredotočajo na Teodozija in njegovo notranje doživljanje bitke, na prijateljstvo in sovražstvo, na negotovost in pogum.

Sponsor
Maximus

Elina d.o.o.

Ozvočenje Božič

FAMA d.o.o.

Adriatic Slovenica d.d.

Zavarovalnica Triglav d.d.

Avrigo d.o.o.

394

EVGENIJ: »Kaj delaš tukaj?«

Filozof: »Spoštovani cesar, prišel sem samo preveriti, če je z vodstvom trenutno najuspešnejše vojne postave vse v redu.«

Evgenij: »Kot lahko vidiš, je vse na svojem mestu. Jutri bo zmaga naša in domov se bomo vrnili kot vojska, ki je premagala slavnega Teodozija.«

Filozof: »Zmaga ... Zmaga je tista stvar, ki človeka naredi blaznega. Zaradi želje po zmagi zna človek storiti marsikaj, tudi nenavadnega.«

Arbogast: »Na kaj namiguješ?«

TEODOZIJ: »Draga moja otroka. Občudujem vajin pogum. Smo sredi bitke, vidva pa takole. Ko bi sam premogel toliko odločnosti. Sta mislila, da je biti vodja enostavno? Vsi okoli tebe od tebe nekaj pričakujejo in so prepričani, da veš, kaj delaš. V resnici ni tako. Včeraj sem bil trdno prepričan, da imamo prednost, da imamo možnost za zmago. Danes je naša vojska razpolovljena in jaz ne verjamem več v to, da lahko jutri premagamo sovražnika. Podvomil sem vase, v svoje generale, v vojake, celo v boga sem podvomil. Zakaj mi ni stal ob strani? Zakaj se je moralo to zgoditi?«

Pogleda dekle in vojaka.

Teodozij: »Ne glejta me tako. V resnici od vaju ne pričakujem odgovora. Včasih je lepo, da veš, da te vsaj nekdo posluša.«

Sponsor Major

Salon pohištva Nova oprema

KSM Toys

TAXA d.o.o.

1826 **tekstina**

Tekstina d.d.

Tapetništvo Kogoj David s.p. Cestno podjetje Nova Gorica

Gostilna Sivi Čaven, Potoče

Gostilna Sivi Čaven

Combic

Argentino d.o.o., Ljubljana

Argentino

Optilab d.o.o.

Fructal d.d.

Mlinotest d.d.

Aeroklub Josip Križaj Ajdovščina, selekcija UL

Felcom d.o.o.

Elektro Primorska d.d.

Vise - Damjan Vrčon s.p.

Dantes Trošt s.p.

Preventiva insekt d.o.o.

Vipava 1894 d.d.
VIPAVA

HITACHI
Inspire the Next

Leatherland srl

Duka oprema d.o.o.

Bandelli d.o.o.

BITKA PRI MRZLI REKI predstavlja prelomnico v zgodovini, ki ni zaznamovala le podobe doline in antičnega slovenskega prostora, temveč nadaljnji razvoj celega zahodnega sveta. Spopad je bil zaključek državljanske vojne med cesarjem Teodozijem in proticesarjem Evgenijem, v njem pa so pomembno vlogo odigrala številna barbarska ljudstva, ki so kot najemniška vojska sodelovala na obeh straneh. Bitka ni pomembna le za izid državljanske vojne, njen razplet je globoko zaznamoval versko podobo Evrope in sveta, saj si je s Teodozijevim uspehom krščanstvo utrla zmagovito pot v zgodovino.

Poganska Evgenijeva vojska, zavezana braniti zahodni del rimskega cesarstva pred Teodozijem, se je v septembru 394. leta utaborila v dolini in združena pričakala napad številčnejše Teodozijeve odprave. Pod vodstvom slovitega vojskovodje Arbogasta so Evgenijevi vojaki zapustili utrdbo na Hrušici in Teodozija prisilili, da se je v dolino spustil po ozkem prehodu med današnjim Vrhpoljem in Budanjami. Teodozij, ki je na bojišče iz Konstantinopla prišel po jamborni poti mimo Ljubljane, Vrhnike in Logatca, je v boj najprej poslal gotske enote, ki jih je Evgenijeva vojska zlahka strla in porazila. Zvečer in ponoči so poganski vojaki v dolini že slavili zmago, Teodozij pa je skupaj svojimi vojskovodji tehtal med umikom in novim napadom. Ko je v zgodnjem jutru četa Evgenijevih vojakov, ki naj bi Teodozijevi vojski po skrivni poti v pobočje prišla za hrbet in zaprla možnosti za umik, prestopila na njegovo stran, je Teodozij sklenil nadaljevati boj.

Spopad med obema vojskama je bil veličasten. Po začetnem presenečenju so se Evgenijevi vojaki zbrali in uprli silovitemu napadu s severovzhoda. Boj je bil neusmiljen in število mrtvih so merili v desetisočih. S severovzhoda pa je nato napadla nova neusmiljena sila, ki je Teodozijevo vojsko dala zalet, Evgenijevim vojakom pa odvzela vse možnosti. Burja, ki je zavela, naj bi vojakom v dolini obračala puščice in prevačala ščite ter tako odločilno pomagala Teodoziju osvojiti bojišče.

Evgenija so vojaki zajeli in ga obglavili, njegov vojskovodja Arbogast pa iz svoje nemoči ni našel drugega izhoda kot samomor. Teodozij je v burji videl znamenje božje milosti, za katero je molil noč pred bitko, in tudi zato na prigovarjanje milanskega škofa Ambrozija razglasil splošno amnestijo za premagano stran.

394

Scenarij in režija: Peter Bajnoci

Scenografija: Društvo Teodozij / *Kostumografija:* David Kogoj, Nasta Puc, Marjanca Curk, Zorka Lavrenčič, Martina Lavrenčič, Mirjam Mislej

Avtor glasbe: Borut Ražem / *Violina:* Rebeka Škrj / *Vokal:*

Polona Krušec

Luč: Andrej Premrl, Martin Groznik / *Ozvočenje:* Marjan Božič

Kamera: Aleš Bajec, Domen Ožbot

Teodozij: Anton Lavrenčič / *Evgenij:* Ivan Počkar / *Stilicho:* Jurij

Premrl / *Arbogast:* Andrej Ferjančič / *Filozof:* Nejc Furlan /

Dekle: Kristina Kobal / *Jetnik:* Joško Puc / *Norec:* Aleš Kodelja /

Mati: Karmen Ražem / *Hči:* Karolina Kobal / *Honorij:* Jani

Groznik / *Vojak:* Tine Tončič / *Pripovedovalec:* Simon Škrj

KVADRIGE - ŠTIRIVPREGE (RIMSKI BOJNI VOZOV):

1. *Brutus iz Caestre* / Nejc Stibilj, Aljaž Černigoj; Ajdovska konjenica

2. *Mark Avrelj* / Davorin Matičič, Miha Premrl; Treking konjeniško društvo De la mia vita

3. *Ptujski gladiator* / Boris Jakovič, Zoki Križaj; Kurentova konjenica

4. *Šentjernejski Ben-Hur* / Franci Gregorič, Martin Boh; Ranč Gregorič

GLADIATORJI: Aleks Rojc - Quintus, Leon Krašna - Minimus, Peter Domenik - Hector, Jurij Kobal - Commodus, Bojan Ambrožič - Hubertus, Janez Groznik - Gros Groznikus, Dejan Trošt - Trajanus, Jan Volk - Lupus, Aljaž Čermelj - Mempus, Robert Sluga - Titus, Primož Sluga - Proximo, Jernej Kogoj - Decimus / Taja Boscarol (*trenerka in koordinatorica*) / trebušna plesalka Alina / ognjena skupina Črni Feniks

PREBIVALCI TABORA, VOJAKI IN SODELUJOČI PRI PRIPRAVI SPEKTAKLA:

Adrijana Ambrožič, Bojan Ambrožič, Erik Ambrožič, Joško Ambrožič, Lojze Ambrožič, Lucija Ambrožič, Magda Ambrožič, Martin Ambrožič, Mitja Ambrožič, Rok Ambrožič, Ana Bajc, Andrej Bajc, Anja Bajc, Bogomir, Bajc, Boris Bajc, Elena Bajc, Franc Bajc, Franko Bajc, Izak Bajc, Lucija Bajc, Luka Bajc, Magdalena Bajc, Majda Bajc, Monika Bajc, Patricija Bajc, Petra Bajc, Aleš Bajec, Peter Bajnoci, Janja Baša, Zorana Baša, Joško Berce, Bojan Berlot, Matjaž Berlot, Zdenko Birsca, Jerneja Bizjak, Robert Bizjak, Špela Bizjak, Eva Blaško, Tim Blažič, Boža Bolčina, Dušan Bolčina, Matej Bolčina, Bernardka Bolko, Gregor Bolko, Marjan Bolko, Matija Bolko, Robert Bolko, Silvana Bolko, Taja Boscarol, Ljubo Božič, Lucija Božič, Marjan Božič, Mojca Božič, Joža Bratina, Karolina Bratina, KeTi Bratina, Nina Bratina, Primož Bratina, Marjana Bratož, Špela Breclj, Aleksander Bukovič, Monika Bukovič, Marjeta Cuderman, Izak Cunta, Adrijana Curk, Joža Curk, Marjanca Curk, Matej Curk, Aljaž Čermelj, Robert Čermelj, Simon Čermelj, Vid Čermelj, Tomaž Čoha, Sindis Čufer, Andreja Domenik, Izak Domenik, Jakob Domenik, Peter Domenik, Sonja Dragin, Almira Durn, Alojz Durn, Ana Durn, Irena Durn, Klemen Durn, Peter Durn, Saša Durn, Tjaša Durn, Dani Durnik, Anja Fabčič, Marko Fabjančič, Marija Ferfolja, Andrej Ferjančič, Andrej Ferjančič, Barbara Ferjančič, Branka Ferjančič, Brigita Ferjančič, Jernej Ferjančič, Mirjam Ferjančič, Nadja Ferjančič, Danijela Furlan, Fredi Furlan, Ivan Furlan, Nejc Furlan, Nina Furlan, Petra Furlan, Vida Furlan, Boženka Geržel, Suzana Groff, Janez Groznik, Jani Groznik, Maja Groznik, Martin Groznik, Sonja Groznik, Martin Groznik st., Dragin Herman, Branko Hlad,

Marko Hlad, Sandi Hrovatin, Simon Hrovatin, Said Husidič, Erik Ipavec, Matija Ivanič, Marjana Ivanušič, Boštjan Jaklič, Neja Jankovič, Primož Jež, Simon Jež, Marija Kalc, Marjana Kalc, Sabina Kebe, Katjuša Keber, Luka Klančar, Marko Klančar, Simon Klančar, Andreja Kopal, Anton Kopal, Božo Kopal, Branko Kopal, Darko Kopal, David Kopal, Domen Kopal, Jože Kopal, Jurij Kopal, Karolina Kopal, Katarina Kopal, Kristina Kopal, Lea Kopal, Marija Kopal, Melita Kopal, Mitja Kopal, Monika Kopal, Nevenka Kopal, Tea Kopal, Urban Kopal, Franc Kocjan, Jordan Kodele, Aleš Kodolja, Anita Kodolja, Branko Kodolja, Danijela Kodolja, Ema Kodolja, Franc Kodolja, Jožica Kodolja, Matej Kodolja, Nika Kodolja, Rezka Kodolja, Roza Kodolja, Simon Kodolja, Teja Kodolja, Terezija Kodolja, Tinkara Kodolja, Tjaša Kodolja, David Kogoj, Jernej Kogoj, Joža Kogoj, Maruša Kogoj, Polona Kogoj, Nik Komel, Karmen Kompara, Marjan Kopatin, Klara Koradin, Blaž Koren, David Koren, Ivica Koren, Ivo Koren, Tone Koren, Matjaž Košuta, Soter Kovač, Aleksander Kralj, Anka Krapež, Barbara Krapež, Danijel Krapež, Karin Krapež, Klara Krapež, Laura Krapež, Matija Krapež, Petra Krapež, Primož Krapež, Sara Krapež, Tina Krapež, Domen Krašna, Klemen Krašna, Ksenija Krašna, Lara Krašna, Leon Krašna, Natalija Krašna, Danica Krečič, Danilo Krečič, Ksenija Krečič, Miha Krečič, Urša Krečič, Nataša Krušič, Sara Lango, Aljana Lavrenčič, Anja Lavrenčič, Anton Lavrenčič, Bojan Lavrenčič, Božo Lavrenčič, Branka Lavrenčič, Branko Lavrenčič, Damjan Lavrenčič, Hana Lavrenčič, Helena Lavrenčič, Ivan Lavrenčič, Klara Lavrenčič, Kristina Lavrenčič, Lena Lavrenčič, Lucijan Lavrenčič, Manica Lavrenčič, Martina Lavrenčič, Polona Lavrenčič, Rok Lavrenčič, Špela Lavrenčič, Tine Lavrenčič, Tomaž Lavrenčič, Urban Lavrenčič, Uroš Lavrenčič, Vanja Lavrenčič, Veronika Lavrenčič, Vid Lavrenčič, Vita Lavrenčič, Zorka Lavrenčič, Aleksandra Lazič, Andreja Lemut, Peter Lemut, Daniela Likar, David Likar, Tamara Likar, Eda Lokar, Urška Lokar, Zdenko Lokar, Kristijan Lozar, Matej Lozar, Žan Lozar, Urban Lukin, Patricija Makovec, Martin Malik, Miha Malik, Jure Marc, Matej Marc, Miloš Marc, Lučana Masten, Gregor Mermolja, Nejc Mesesnel, Sara Mesesnel, Valentina Mesesnel, Mojca Mihelj Plesničar, Janko Mikuž, Ljubo Mirmohorič, Mirjam Mislej, Ivan Mohorčič, Domen Ožbot, Jožef Peljhan, Jurij Pergar, Nataša Pergar, Liza Perko, Suzana Peršolja Nikolavčič, Aljaž Petrovčič, Rok Pev,

Sebastijan Pintar, Anže Počkar, Ivan Počkar, Luka Počkar, Majda Počkar, Meta Počkar, Vero Počkar, Ljubo Podparič, Borut Poljšak, Danijel Poljšak, Milena Poljšak, Valentin Poljšak, Zdravko Poljšak, Marija Popov, Danijela Pregelj, Darinka Pregelj, Ivan Pregelj, Marko Pregelj, Valči Pregelj, Alenka Premrl, Andrej Premrl, Anja Premrl, Boris Premrl, Boštjan Premrl, Ciril Premrl, David Premrl, Franko Premrl, Ivan Premrl, Jurij Premrl, Katja Premrl, Matej Premrl, Petja Premrl, Petra Premrl, Polona Premrl, Primož Premrl, Robert Premrl, Rok Premrl, Sonja Premrl, Tanja Premrl, Urška Premrl, Veronika Premrl, Voljko Premrl, Žiga Premrl, Peter Princes, Jernej Puc, Joško Puc, Matjaž Puc, Nasta Puc, Ana Raspor, Andrej Raspor, Gregor Raspor, Urban Raspor, Borut Ražem, Karmen Ražem, Maja Ražem, Miha Ražem, Leon Rehar, Urban Repič, Urška Repič, Nadja Rodman Koradin, Aleks Rojc, Karmen Rojc, Lara Rojc, Marko Rojc, Miha Rojc, Marijo Routar, Danilo Rovan, Janko Rovan, Manca Rovan, Alan Saksida, Marija Saksida, Branko Sever, Mirijam Silič, Dan Skočaj, Danijel Skočaj, Iris Skočaj, Jan Skočaj, Tina Skočaj, Alen Slejko, Kristina Slejko, Lara Slejko, Luka Slejko, Alenka Sluga, Aljaž Sluga, Ana Sluga, Elvira Sluga, Eva Sluga, Gabrijela Sluga, Ivan Sluga, Iztok Sluga, Marjan Sluga, Maruša Sluga, Primož Sluga, Robert Sluga, Tadej Sluga, Barbara Slukan, Jana Starc, Andreja Stibilj, Tadej Stubelj, Tanja Šenica, Aleš Škrlj, Andreja Škrlj, David Škrlj, Ema Škrlj, Florijana Škrlj, Kristina Škrlj, Lea Škrlj, Lucija Škrlj, Marija Škrlj, Marko Škrlj, Olga Škrlj, Rebeka Škrlj, Simon Škrlj, Simona Škrlj, Tine Škrlj, Tomaž Škrlj, Kristina Škrlj Trošt, Matevž Šraml, Joško Štefančič, Rok Štefin, Matjaž Štrancar, Kristjan Štrukelj, Petra Tamindžija, Marija Terčelj, Mateja Terčelj, Beti Tomažič, Branka Tomažič, Dušan Tomažič, Ljubo Tomažič, Luka Tomažič, Patricija Tomažič, Blaž Tončič, Edo Tončič, Minka Tončič, Rok Tončič, Tine Tončič, Tone Tončič, Andrej Tratnik, Aleks Trošt, Dantes Trošt, Dejan Trošt, Janko Trošt, Jerneja Trošt, Luka Trošt, Magda Trošt, Marko Trošt, Neža Trošt, Petra Trošt, Aljaž Ukmar, Tomaž Ukmar, Damjana Ušaj, Jože Valič, Maja Večerina, Stane Verbole, Aleks Vidmar, Anita Vidmar, Damjana Vidmar, Marjan Vidmar, Nika Vidmar, Tine Vidmar, Tomaž Vidmar, Urška Vidmar, Matjaž Vidrih, Kristjan Vodopivec, Petra Vogrinec, Jan Volk, Jožef Volk, Marko Žgavec, Suzana Žgavec, Danilo Židanik, Ines Židanik, Marjan Židanik, Viljem Židanik, Matej Živec, Andrej Žorž, Franc Žorž, Jana Žorž, Janez Žorž, Jernej Žorž, Sabina Žorž, Blaž Žvanut, Kaja Žvanut, Irena Žvokelj, Janez Žvokelj, Stojan Žvokelj

Sponsor Nuntius

RTV Slovenija, Val 202

Sponsor Medius

Abanka Vipava d.d.
Lavinox, Lavrenčič Branko s.p.
Emposs Žvanut Miloš s.p.
Elprem, Premrl Vojko s.p.
Kremet d.o.o.
Transport in storitve Simon Curk s.p.
Avto Ukmar, Igor Ukmar s.p.
Zobna ambulanta, mag.dr.Filip Filipič
Hobi d.o.o. Ajdovščina
Ma-ko d.o.o., Ajdovščina
Kurivo Gorica d.d.
Metis d.o.o.
Mizarstvo Hrast Anton Kompara s.p.
Dekorativa Nada
R.M. trade d.o.o.
Veterinarska ambulanta Vipava
Avtohiša Lavrenčič, Bojan Lavrenčič s.p.
Picerija in špagetarija Na placu
Frizerski salon Marija, Marija Kobal s.p.
Branko Sever s.p., Vrhpolje
Slikopleskarstvo Jožef Žvokelj s.p.
Frizerski salon Klara, Klara Lavrenčič s.p.
Zidarstvo Vilijem Židanik s.p.
Kamp Vrhpolje
Kmetija Pavlica, Dornberk
Gostilna Žeja, Lovrečič Igor s.p., Ozeljan
Ivan Sluga s.p.
GA, gospodinski aparati d.d.
Gostilna pri Lojzetu, Dvorec Zemono
Bar Karafca
Jaklič d.o.o.
Gradbeno podjetje Felič d.o.o.

Contributor

PGD Vrhpolje / PGD Vipava / PGD Podnanos /
PGD Ajdovščina / PGD Šmarje / PGD Selo / PGD
Col / Vojašnica Janka Premrla Vojka Vipava / KD
Pihalna godba Vrhpolje, Vipava / KS Vipava / OŠ
Draga Bajca Vipava, podružnica Vrhpolje / Kmetija
Hrovatin Duplje / Kmetija Kobal Božo, Bela / Center
za razvoj podeželja in turizma TRG Vipava / Center
za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje
Vipava / Lična hiša, Ajdovščina / Kamnoseški
krožek Danila Rovana, Vrhpolje / Vinarsko
turistično društvo Vrhpolje

KS VRHPOLJE

OBČINA VIPAVA

Enaka iskrena hvaležnost velja tudi vam, ki zaradi rimskega škrate v tej knjižici niste našli svojega imena, vaš vloženi trud je zapisan v srcu vseh, kateri smo bili za neizmerljivo srečne trenutke zapisani istemu cilju. Avel!

"Teodozijevci"